

中国唐卡文化研究中心丛书

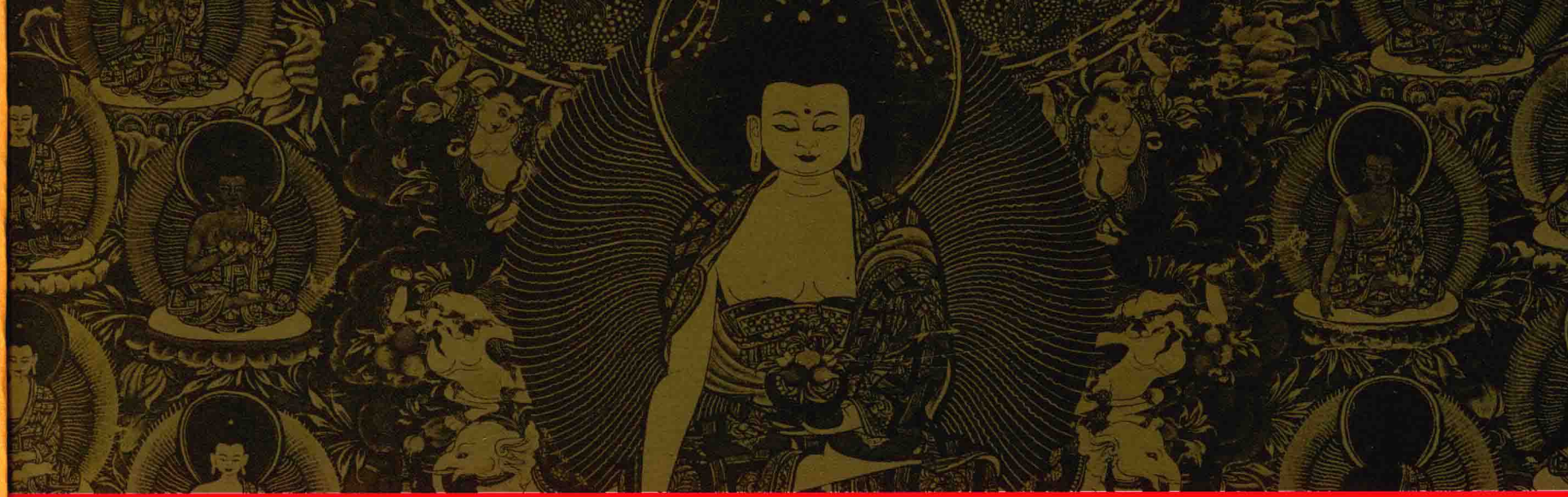
ཁུང་གོ་འི་ཐང་ག

中国唐卡

康·格桑益希 主编 中国唐卡文化研究中心 编

文物出版社

ཁུང་གོ་འི་ཐང་ག

中国唐卡

康·格桑益希 主编 中国唐卡文化研究中心 编

文物出版社

责任编辑：李缙云
责任印制：张道奇
装帧设计：雅昌设计中心·北京·田之友

图书在版编目（CIP）数据

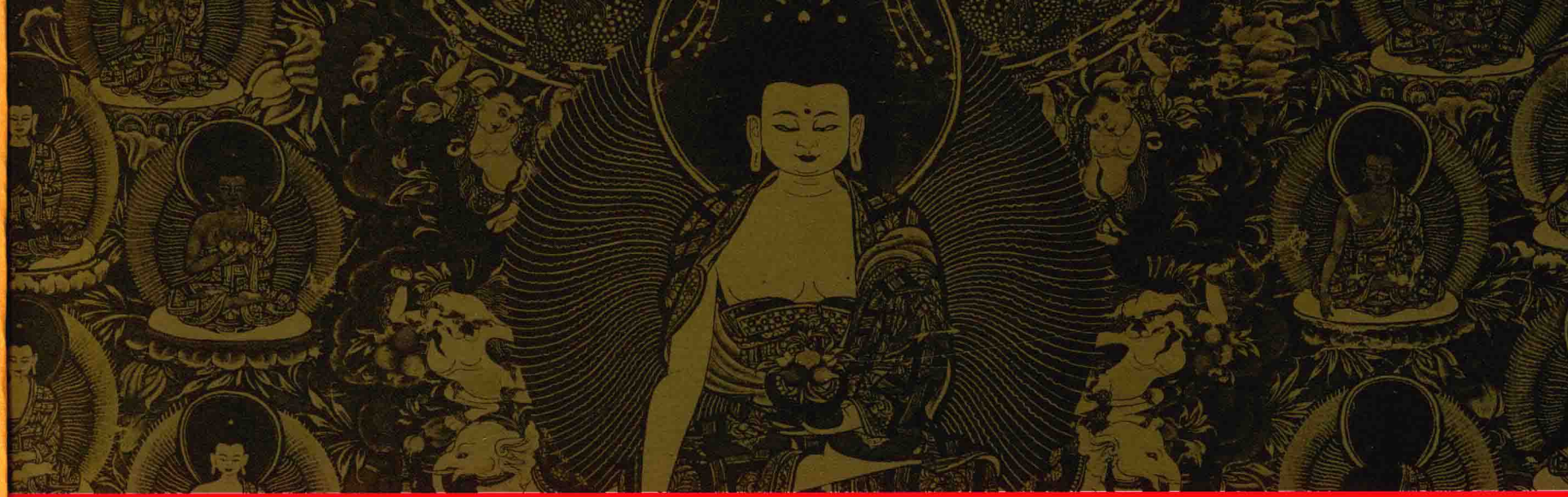
中国唐卡 / 康·格桑益希主编. -- 北京 : 文物出版社, 2015.7
ISBN 978-7-5010-4275-3
I. ①中… II. ①康… III. ①唐卡—宗教艺术—中国—图集 IV. ①J229
中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2015) 第 091219 号

中国唐卡

康·格桑益希 主编
中国唐卡文化研究中心 编

出版发行 文物出版社
社 址 北京东直门内北小街 2 号楼
邮 编 100007
网 址 <http://www.wenwu.com>
邮 箱 web@wenwu.com
经 销 新华书店
制版印刷 北京雅昌艺术印刷有限公司
开 本 787×1092 毫米 1/8
印 张 68
版 次 2015 年 7 月第 1 版
印 次 2015 年 7 月第 1 次印刷
书 号 ISBN 978-7-5010-4275-3
定 价 1080.00 元

本书版权独家所有，非经授权，不得复制翻印

ཀུང་ཁོ་འི་ཐང་ག

中国唐卡

康·格桑益希 主编 中国唐卡文化研究中心 编

文物出版社

责任编辑：李缙云

责任印制：张道奇

装帧设计：雅昌设计中心·北京·田之友

图书在版编目（CIP）数据

中国唐卡 / 康·格桑益希主编. -- 北京：文物出

版社，2015.7

ISBN 978-7-5010-4275-3

I. ①中… II. ①康… III. ①唐卡—宗教艺术—中国—图集 IV. ①J229

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2015) 第 091219 号

中国唐卡

康·格桑益希 主编

中国唐卡文化研究中心 编

出版发行 文物出版社

社 址 北京东直门内北小街 2 号楼

邮 编 100007

网 址 <http://www.wenwu.com>

邮 箱 web@wenwu.com

经 销 新华书店

制版印刷 北京雅昌艺术印刷有限公司

开 本 787×1092 毫米 1/8

印 张 68

版 次 2015 年 7 月第 1 版

印 次 2015 年 7 月第 1 次印刷

书 号 ISBN 978-7-5010-4275-3

定 价 1080.00 元

本书版权独家所有，非经授权，不得复制翻印

学术顾问

耿莹/赵可铭/丹珠昂奔/孙旭光

中国唐卡文化丛书编辑委员会

主任：康·格桑益希 副主任：罗桑开珠/阿旺普美

委员

(以姓氏笔画为序)

王家鹏/丹巴绕旦/当增扎西/冯令刚/西合道
次仁罗布/更登达吉/阿旺晋美/拉孟/果洛·希热布
罗布玉加/罗布斯达/罗桑开珠/宗者拉杰/降边嘉措/耿静
黄春和/康·格桑益希/蔡宝光/噶玛德勒/德央

中国唐卡

主 编：康·格桑益希

副主编：凡建秋/格桑梅朵

藏文编译：周毛措/桑杰东主

藏文审校：旦正加/旦春

图片供稿：西藏博物馆/西藏文化发展促进会/康·格桑益希

和靖/金平/曲吉昂秀/次仁罗布/罗布斯达

宗者拉杰/果洛·希热布/恩珠/德拉才旦/杜凯鹤

雪域明珠

——藏传唐卡艺术

“唐卡”是对藏语“Thang-ga”的汉语音译，其意或为“平川”，或为“展开”，或为“广阔”，在藏文中也有印章和印制之意。作为艺术专门用语，它指区别于壁画、雕塑等艺术形式的宗教卷轴画。

藏族传统绘画是藏民族文化艺术中的重要组成部分，是中华民族文化和世界艺术圣殿中的一株奇葩。藏族传统绘画艺术源远流长，技艺精湛，流派众多。它有独自发祥孕育、发展演绎、成形定性的清晰脉络和事迹物象，在独特的地域性、鲜明的民族性中，还贯穿着悠久的历史性。其源头可追溯至距今4500~5000年前西藏昌都卡若新石器文化遗址出土的大量石器、陶器、骨器等器物的形制、纹饰和色彩装饰。藏族传统绘画的发展也经历了从远古原始岩画、摩崖石刻、洞窟壁画到本土苯教美术的神灵符号、图腾面具、壁画扎嘎等演进的漫长历程。据藏史记载，早在两千年前的西藏山南雍布拉克王宫墙面上就会绘有聂赤赞普从天而降的壁画。其后又相继修筑了帕崩卡宫、强巴明久林宫、钦浦宫、扎玛宫、庞塘宫等华丽的宫殿，建筑规模空前。为装饰这些宏伟壮丽的宫室，需要更多的人来从事绘画活动，这无疑地促进了藏地绘画艺术的发展。7世纪初，雅隆悉补野王统世袭第32代赞普王松赞干布（617~650年）统一全藏，建立吐蕃王朝，翻开了西藏历史新的一页。松赞干布建都拉萨，颁布“十善法”，广开国门，从印度引进佛教，梵式佛教造型艺术随之传入藏地，伴随着拉萨

大昭寺、山南泽塘昌珠寺等12厌胜寺的兴建，印度犍陀罗风格、笈多风格、尼泊尔风格、中亚波斯细密绘风格和唐朝汉式风格的绘画得以引进，在藏地兴起了第一次梵式佛教造像艺术的热潮，就连赞普本人也用鼻血画了一幅白拉姆女神像，由此开启了唐卡艺术在雪域高原流行的先河。

“唐卡”一词最早出现在成书于12世纪左右的藏文典籍《巴协》中对建造桑耶寺情况的描述：“所有塑像都与密乘所说相符。总共有塑像79尊，经部续部的传承画像14部……大丝缎唐卡3部……”而唐卡在藏文史料中的正式出现，当首推五世达赖喇嘛·阿旺洛桑嘉措所著《释迦佛像记·水晶宝镜》有关记载：

“法王松赞干布用自己的鼻血绘画了一幅白拉姆女神像，后来蔡巴万户长时期果竹西活佛在塑白拉姆女神像时，作为核心装藏在神像腹内。”由此可知，唐卡是在松赞干布时期兴起的一种新颖的绘画艺术则是可以肯定的。佛教传入后，与本土苯教文化和民间传统文化相融和，形成了青藏高原独特的藏传佛教，佛教艺术也随之发展起来。这时单有壁画已不能满足人们的精神需求，于是一种能在不同材质上作画、方便游牧民族迁徙生活悬挂、供养、收藏的佛龕状新型画种——“唐卡”便应运而生。其后赞普赤热巴巾时建成沃多无比扎西格佩寺，所献供奉新作佛画是108幅绢绸贝本佛传画，可见在吐蕃时期唐卡已成为藏族传统文化中的经典形式，得到广泛应用。

一 唐卡的文化内涵及风格流派

作为宗教文化神圣法具的唐卡，形式上具有特定的象征意义和文化内涵。一幅用锦缎装裱的唐卡，由中心画面，四周的红、黄、蓝三色彩缎边饰，画面之上的黄色丝绸面盖及两条红色彩带——飞燕三部分组成，并有一定的尺度法则。唐卡的画心部分，藏语称“麦弄”，即“镜”，是神灵显现的地方。画心外镶边的红、黄、蓝三色彩缎边饰，藏语称“贡夏”，象征彩虹，是神灵的光芒及往来的乘载工具。唐卡在上方和下方中央另缝制一块锦缎，称“敦嘎”或“托居”，汉语称“天梯”和“殊地”，是作为有情众生进入佛国的特别设置。画面上覆盖的黄色丝绸面盖，藏语称“夏克布”，向上折叠成半圆形团花，垂挂在佛像顶端，象征华盖，平时放下盖住画面，起防尘遮光和装饰美化的作用。而垂挂在画面上的两条红色丝带，即鸟嘴或压带，是为提升唐卡的形式美感。此外，为了方便悬挂，还要在唐卡上沿内装细木条，称“贡薪”，下端内装圆木棍，称“唐薪”。木棍两端套用金、银、铜、象牙等材质透雕花纹的轴头，称“唐尕”。就总体而观之，一幅唐卡的构成形制及色彩装饰，恰好是一座宗教意义上庄重神圣、华贵实用的供奉法器——佛的宫殿，一种适合游牧民族流动生活展挂、供养的具有象征意味的软装饰佛龛。

9世纪末，吐蕃王朝解体，藏区社会一度陷入分裂割据的局面，佛教遭到重创。至10世纪初，藏传佛教经阿里上路弘传和朵康下路弘传得以复兴，

受印度佛教后期波罗艺术风格、中亚波斯细密绘风格、克什米尔风格和西域佛教风格的影响，藏地兴起了第二次梵式佛教造像的热潮。唐卡艺术顺应藏传佛教的复兴有了较大的变革和发展，不仅表现的题材内容有所拓宽，作品数量明显增多，表现手法更加丰富，技艺更加精细典雅，绘制材质也不拘一格，逐步在藏区形成了不同地方区域、不同传承体系、不同历史时期的风格流派，主要有以下这些流派。

11世纪，由印度大班智达觉俄·阿底峡和藏族佛学大师仲敦巴·杰哇迺始创的噶当派教法及同时发展起来的绘画样式，根据其绘画风格特征和表现形式内涵被称为“噶当画派”。

11~13世纪，阿里古格地方以古格王城拉康嘎波（白殿）、拉康玛布（红殿）和托林寺殿堂壁画为代表的以本土风格与中亚克什米尔“卡切玛”、“细密绘”风格相结合的样式和规模性创作活动形成的画派，被称为“古格画派”。

13~15世纪，后藏日喀则以昂仁为中心的地区相继建成了一批著名的以觉囊寺塔、江孜寺塔和日吾齐寺塔等为代表的寺院佛塔建筑，创作了一批具有鲜明地方特色且风格接近的绘画作品，传统上这一地区被称为拉堆地区，故称拉堆艺术。

13世纪，由冈巴地方画师日卡瓦创建并冠以“齐乌冈巴画派”之名，首创藏地本土化的民族风格画派。

14世纪末，后藏齐乌冈巴画师朵巴·扎西杰布门下出了两位高徒。一位是山南洛扎地方的勉拉·顿珠嘉措（1440~1510年），于15世纪在“勉塘”地方创

立“勉塘”画派；另一位是山南贡噶岗堆地方的钦则钦莫，于15世纪创立以画密宗忿怒像、曼荼罗为特色的“钦则钦莫画派”。

16世纪，噶举派八世噶玛巴·明觉多吉（1507~1554年）的“化身”南卡扎西创立并由曲吉扎西和噶雪·嘎玛扎西传承的康区“噶玛嘎孜画派”。

17世纪初，后藏扎什伦布寺画师藏巴·曲英嘉措（1620~1665年）在勉塘画派基础上创立“勉萨画派”。

17世纪时，在修建甘肃拉卜楞寺时，青海热贡噶日班智达·洛桑西绕（1672~1764年）在本地风格的基础上融入勉萨画派艺术精华形成“热贡艺术”。

藏区唐卡艺术在千余年的发展进程中，经历了吐蕃时期的萌生、佛教后弘时期的初兴、萨迦时期的融会、帕木竹巴时期的发展，至17世纪末的甘丹颇章时期，在五世达赖喇嘛的主持下，启动了布达拉宫这一世界级标志性文化经典建筑工程，并调集全藏能工巧匠投入这旷世工程，极大地推进了藏区建筑、雕塑、绘画、工艺美术的发展，唐卡画师得以大显身手。伴随着布达拉宫的落成，藏族唐卡艺术也登上了一个前所未有的巅峰——唐卡艺术的真正“黄金时期”。

二 唐卡的艺术表现形式

藏族唐卡艺术在长期的发展演变过程中，由于在社会上应用的广泛性、普及性，其表现形式也吸收和融合了周边地域和民族的优秀文化精华，从而形成了唐卡艺术在材质应用、表现手法、审美情趣、绘制工艺、品种特色等方面异彩纷呈的形式种类和风格

特色。

根据所用材料和创制手段的不同，唐卡又可分为彩绘唐卡和工艺唐卡两大类。

彩绘唐卡，藏语称“孜唐”，是用五彩的矿物、植物、宝石、土色或金属等颜料在皮、麻、布、绸、绢和纸等不同质地材料上绘制的唐卡。彩绘唐卡是藏传唐卡的主要形式。

藏区唐卡的表现形式丰富多彩，除彩绘唐卡外，还发展出与地方民间手工艺相结合的表现形式“国唐”，即用绢、绸、缎、布、棉、毛、皮等材料，采用剪、贴、堆、绣、织、镶嵌、贴绣、缂丝等手工艺方法制作而成的唐卡。这些返本开新的制作方法，丰富了传统唐卡的表现形式和审美内涵，主要有：刺绣唐卡、织锦唐卡、贴花唐卡（是用各色彩缎，剪裁成各种人物和图形，粘贴在织物上，故又称“堆绣”）、缂丝唐卡、珠玉宝石串缀唐卡、版印着色唐卡等。

三 唐卡的表现题材及类别

西藏唐卡的题材是多方面的，据史作画、以画言史最西藏唐卡的一个显著特点。有取材于西藏社会历史和生活习俗的历史画和风俗画，反映西藏历史的唐卡；有以断代性的历史为题材的唐卡；还有一种人物传记唐卡，藏地有一种街头说唱艺人叫“喇嘛玛尼”，经常携带这类文学历史故事唐卡，走街串巷，劝戒人们行善积德、因果报应，很受群众欢迎，也有以格萨尔说唱故事绘制的“仲唐”。此外，还有以描绘自然科学为内容的唐卡，反映了一定的科学知识。

例如天体日月星辰运行图，每个行星分别画有象征十二天官的动物图形，并按照各自的轨道运行。这类唐卡不仅是西藏近代的绘图作品，也是研究近代天文历算的重要文物。还有关于藏医方面的唐卡，包括医学原理、人体结构、经络穴位、医疗器械、各种药物等。藏医藏药已有两千年左右的历史，是祖国医药学伟大宝库中的重要组成部分，早在8世纪就有《四部医典》等医药学典籍问世。17世纪第斯·桑结嘉措时期，集中了洛扎·丹增罗布等各地著名画师，系统地绘制了一套完整的医药唐卡，共79幅，这在世界医药史上也是罕见的。

唐卡从形制、功能用途上又可分为一般通用型彩绘德唐、蔓荼罗修法唐卡、曼唐（医药唐卡）、孜唐（天文历算唐卡）、仲唐（说唱唐卡）、扎尔画片、民间喇嘛玛尼彩绘唐卡，还有在每年盛大节日“晒佛节”用的长、宽各达百余米的巨幅唐卡八种。

四 唐卡的艺术风格特色

藏族唐卡的地域风格特色鲜明，绘制技艺高超，结构严整，造型生动，刻画精细，色彩艳丽，风格独特而有别于其他画种。其艺术风格特色总结如下：

1. 中心突出，讲究对称。唐卡的主流是表现宗教神佛题材的，是佛教进行传播的重要手段和艺术形式，故此唐卡画面以神佛为中心。
2. 设色浓重，对比强烈。这得力于绘制唐卡使用的颜料主要是天然矿物、植物和金属颜料，这些颜料纯度高，质量稳定，故有历经千年色泽如初之说。

3. 以线造型，功力深厚。线描勾勒是唐卡的主要手段，线描在藏族古代绘画中已达到了很高的水准，因而人们把线描功夫看成画师水平高低和衡量作品价值的一个重要审美标准。

4. 装饰典雅，神圣华美。装饰是唐卡源于生活，又高于生活的造型手法，唐卡中所绘神灵人物、动物飞禽、山水林木、火焰飘带、佛塔宫殿的造型都超越于生活，提炼上升为典型的图案。

5. 造型写实，描绘生动。唐卡对仙人凡夫的个人性刻画惟妙惟肖，入木三分，其人物造型虽有《三经一疏》为规范标本，但画师们不满足于经典的桎梏，而以人间理想化的美来创作。

6. 题材宽泛，内容丰富。基于唐卡表现形式的生动、活泼、真切，唐卡所表现的题材内容涉猎面极广，囊括了自然万物、社会历史、民间世俗生活的方方面面，容纳数千年藏族古老文明史实于咫尺之内。后期唐卡打破了千图一面的程式化面孔，出现了大批非宗教性题材的唐卡。

7. 构图多变，内涵深厚。唐卡采用散点透视的手法，不受时空的限制，将同一主题而发生在不同时间、地点的事物组合在一起，形成连续性的故事情节。

8. 象征特色，寓意深刻。唐卡所表现的内容虽然都是佛教深邃奥秘的哲理，但在具体表现上却往往采用了最形象直观的象征寓意手法，如色彩中的黄、绿、红、白、蓝就分别象征地、水、火、风、空。

9. 开眼开光，神圣庄严。唐卡绘制过程中的最后一道工序是脸部，画脸的过程称“开眼”，这一步骤的最后完成，哪怕是寥寥数笔也要放在日出之时，

在阳光沐浴之下焚香煨桑、祈祷诵经之后，再举笔挥毫完成这一庄严仪轨。

唐卡绘制成后，画面四周用三色彩锻拼成画框，上下两端加硬木轴心，地脚两端安有轴头，画面上还覆有可以揭起的面盖薄绢及等长的双条彩带，还要用纸或绢托裱背面。最后还要延请喇嘛颂经加持开光，并在唐卡背面盖上喇嘛的金汁或朱砂手模或经咒图符。

五 唐卡艺术的人文、审美功能

藏族唐卡的艺术特色和社会功能水乳交融，呈现出鲜活的生命力，唐卡以百科全书式的丰富内容和生动的艺术表现形式在藏区社会中发挥出了具有传承性的审美功能。藏族唐卡在发展中其绘画风格无论是汇印度早期犍陀罗、笈多式、中亚波斯细密画之源流，还是萃重传神写意的中原汉地艺术之甘露，其绘画技艺扎根雪域、涵泳佛法、兼采藏汉，独抒性灵、风骚独领、卓然于世。由于藏区唐卡圆融地利用多元文化要素，博采众家之长，而又归元于禅之自在境界，因而远观可得其气势之恢弘，近观可品其形色之古朴，细观可见其功力之深厚，是不可多得的传世珍品。

而藏传佛教寺院工巧明学院中，唐卡的绘制更是一件修法养心的仪轨和进入佛门观修得道的途径。唐卡传承人一般秉承寺院修行的宗旨，以精深的佛法为皈命处，以清净的禅修为入手点，在修行中作画，再以绘画成就修行，故而保持了佛门艺术特有的风骨和精湛入微的绘画造诣。而唐卡画师作为神佛造像的制

作者、文化传播者、技艺传承者的“拉茹”，始终活跃在藏区主流社会。绘制唐卡在人们心目中是一门崇高的职业，画师会因此得到社会的广泛尊敬，这是唐卡能够千余年来兴盛不衰的社会因素，唐卡画坛也因此而得以大师层出不穷，风格流派异彩纷呈，作品源源不断。许多寺院至今珍藏的成千上万件唐卡，还可以让人感受到昔日恢弘的文化风采和唐卡作为信仰文化在人们心目中的地位。

唐卡艺术作为藏族传统绘画艺术的主要形式，伴随着教派的成长，一开始就表现出了超凡的说教布道功能。教派借助形象直观的造型艺术诠释高深莫测的宗教哲理；同时，始终与佛教宗旨教义相伴的佛教造型艺术也因为佛教的传播、发展、兴盛机遇而逐渐羽翼丰满，完满了自身的表现形式和艺术化表现手法。传统意义上的藏族画师主要是为寺院绘制壁画、唐卡，这些唐卡不仅仅对寺院起着庄严美观的作用，实际上有着更为宽泛的传播功能，诸如纪念供养功能、学习观修功能、教育教化功能、文化传播功能、文化记载功能、文化保护功能、科技教育功能、审美观赏功能、多元社会功能、当代富民创收功能，等等。这些数量可观的唐卡，作为文化遗产，为我们了解研究藏民族的历史、政治、宗教、文化、艺术以及自然科学等诸多领域提供了极为重要的实物资料，堪称百科全书式的图卷。

藏族唐卡，在过去大多是由各地民间画师和寺院画师分散绘制的。到17世纪，五世达赖喇嘛阿旺罗桑嘉措主持了布达拉宫的重建和扩建工程，他把全藏区著名的画师集中起来从事壁画和唐卡的绘制。洛扎

巴·丹增诺布为代表的“勉鲁”派画师160人、索朗年曲曾为代表的“钦鲁”派画师68人亦参与其中。从此，随着画工队伍的发展壮大，各类画会也随之成立，形成“宋穷”、“冲肖”两大绘画作坊。以后七世达赖喇嘛格桑嘉措在大昭寺二楼开辟了由官方扶持的“角楼画室”，并在此基础上成立了半官方绘画行会“拉日白吉杜”。这项工程不仅为布达拉宫绘制了壁画，而且使数以万计的唐卡精品遍及青藏高原。如收藏于后藏扎什伦布寺的《无量寿净土图》、收藏于甘肃拉卜楞寺的《十一面观音唐卡》、收藏于康区八邦寺的《噶举历代高僧金蔓唐卡》及收藏于青海塔尔寺、甘肃卓尼寺的若干巨幅唐卡就是其代表作品。

此外，各大寺院的唐卡，一部分是由施主供奉，另一部分则是寺内有绘画才能的寺院工巧明学院僧人绘制的。过去，寺院是西藏文化的荟萃之地，是传承藏族传统文化的基地和摇篮。许多高僧不但是深受崇敬的佛学大师，而且又是出类拔萃的绘画能手。著名的萨迦班智达贡嘎坚赞，曾为萨迦北寺画过壁画文殊菩萨像。格鲁派始祖宗喀巴也曾画过一幅自画像寄给居住在青海的母亲。以后，诸如克珠杰、五世达赖喇嘛阿旺罗桑嘉措等也都是唐卡艺术的创导者、主持者、支助者和积极参与者。

2010年国家新闻出版总署启动了由四川民族出版社牵头实施的“藏族美术集成”工程（100卷，其中唐卡卷约30卷）、中国民间文艺家协会主席冯骥才主持的“中国唐卡文化档案”工程（约20卷），各地方也启动了唐卡收集、研究、展览、出版等工作。同时，

国家认定了一批有影响的民间传统绘画唐卡之乡、非物质文化遗产传承基地，确认了一批有影响的国家级、省级、地州级民间唐卡艺术传承人、工艺美术大师。藏区一些有识之士，以自发的保护传承行为开展了一系列唐卡创作活动，带动和影响了一大批有志于唐卡艺术的传人的创作，如青海热贡画师宗则拉杰画师主持创作的560余米长卷“中国藏族传统文化彩绘大观”，甘孜州德格籍噶玛嘎孜画派传承人根秋扎西画师主持创作的“格萨尔千幅唐卡”，云南“香格里拉历史文化千幅唐卡”，色达拉蒙任总画师的“莲花生千幅唐卡”，青海东智才旦创作的“和缘——文成公主”等。

结语

在藏区，宗教信仰文化活动在人民的生活中占有突出的地位，绘画也不例外，唐卡的主要内容就是反映宗教文化这一主题，诸如上师像、佛像、菩萨像、护法神像、说法图、宗教寺院、宗教人物、宗教教义、佛经故事和宗教神话等。唐卡艺术为后人留下了极为珍贵的历史文化遗产，这是值得我们永远珍视的。

康·格桑益希

2015年6月

ཡུལ་དུ་དང་ལོ་ཚུགས། རྒྱལ་པོ་མོང་བཅོད་སྐྱེས་པོས་ཀྱང་ཤངས་ཁྲག་གིས་དབལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་
འདྲ་སྒྲིག་གིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་པ་བྱང་ཐོད་ཀྱི་ཐང་གའི་འཕྲི་ལུགས་ཀྱང་
ཕྱིས་པ་ལེགས་སོ། །

ཐ་བཞེད་དུ། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་ཐོག་མར་ཕྱག་བཏབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་གནས་
ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བཞེད་ཡོད་པའི་ནང་དུ་ཐང་ག་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་དེ་ཐོག་མར་བྱང་
ཞིང་། ཐང་ག་ཞེས་པ་དེ་ཐོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚངས་ནང་དངོས་སུ་བྱང་པ་ནི་རྒྱལ་དབང་ལུ་
བས་བཅུམས་པའི་འཁྲུ་བྱུང་པའི་རྣམས་ཐང་ལྷ་དྲིག་ཚུ་ཤེལ་ཞེས་པའི་ནང་དུ། ཆོས་རྒྱལ་མོང་
བཅོད་སྐྱེས་པོས་རང་གི་སྒྲ་ཁྲག་གིས་དབལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་འདྲ་ཞིག་གིས་ཤིང་། རྩེ་སུ་ཆལ་
པ་ཁྲི་དཔོན་གྱི་སྐབས་སུ་དབལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་སྐུ་འདྲ་ཞིག་བཞེད་པའི་གཞུང་ས་འབྲུག་དུ་
ལུལ་ཞེས་པ་ལྟར་ན། རང་ཆོའི་ཐང་ག་ནི་རྒྱལ་པོ་མོང་བཅོད་སྐྱེས་པོའི་སྐབས་ནས་གསར་དུ་
དང་པའི་རི་མོའི་སྐུ་རྒྱལ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་བྱས། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཐོད་དུ་དང་པ་ནས་
བཟུང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་དང་ཐོད་ཀྱི་རིག་གནས་པ་ཚུ་ན་བར་ལ་འཕེལ་འཕྲིས་བྱས་ཤིང་།
མདོ་དབུས་མཐོ་སྒང་དུ་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐོད་བརྒྱད་ནང་བསྐྱེད་དང་ཐང་ག་སོགས་ཀྱིས་
མཚོན་པའི་ཆོས་ལུགས་སྐུ་རྒྱལ་ཡང་རིམ་བཞིན་དར་ཞིང་། དུས་དེ་ནས་བཟུང་། ལྷེ་བས་རིས་
ཅམ་གྱིས་ཐོད་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་མོས་ཀྱི་དགོས་འདོད་མོང་མི་བྱུང་པས། རྒྱ་མ་
དང་ཡི་དམ། དེ་བཞིན་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བསྐྱེད་རས་གཞིའམ་སོག་བྱའི་ཐོག་ཀྱི་ཕྱིས་
ནས་མཚོན་གནས་སུ་བཀྱར་པ་དང་། ཁྲིར་བདེ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྷན་པའི་གསར་བྱུང་གི་བཅུམས་
ཆོས་སྟེ་ཐང་ག་དེ་ཉིད་ལྟར། དེ་ནས་བཅོད་སོན་གཙུག་ལྷེ་བཅོད་ཀྱི་སྐབས་སུ། ལུ་ཤིང་རྫོ་
དཔག་མེད་བཀྲ་ཤིས་དགེ་འཕེལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེད་པ་ཤིང་། ཉེན་སྐལ་དུ་སྟོན་པའི་
སྤྱི་ས་རབས་སྐོར་གྱི་གོས་ཐང་༡༠༩འབུལ། འདི་དག་ལས་རང་ཆོས་ཐོད་བཅོད་སོ་རྒྱལ་རབས་
ཀྱི་སྐབས་སུ། ཐང་ག་དེ་ཐོད་ཀྱི་ཐོལ་རྒྱན་རིག་གནས་ཀྱི་ཆབ་མཚོན་གྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡིན་
པ་གསལ་བོར་རྟོགས་བྱས།

གཉིས་པ། ཐང་གའི་རིག་གནས་དང་ཕྱིས་རྒྱུ།

ཐང་ག་དེ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དང་ཉེན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆར་ནས། ཕྱིའི་རྣམ་པའི་ཐང་ནས་
ཁྱད་དཔེགས་ཀྱི་མཚོན་དོན་དང་རིག་གནས་ཀྱི་ལུགས་བསྐྱེད་རིས་ཅན་ཞིག་ཡོད། ཡོངས་
སུ་ལེགས་འབྲུག་ཡོད་པའི་ཐང་ག་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། དེའི་རི་མོ་དང་གོས་ཆེན་དམར་སེར་
སྟོན་གསུམ་གྱིས་བཅོས་པའི་གོང་ག་ཤས་ལ་སོགས་པར་སོ་སོར་ངེས་གཏན་གྱི་ཆོད་ཐིག་
ཅིག་ཡོད་པ་ལས་གང་བསམ་གྱིས་བཅོས་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། ཐང་གའི་དཀྱིལ་གྱི་རི་མོ་འཕྲི་
ས་དེ་ལ་མེ་ལོང་ཟེར་ཞིང་། ལྷ་ཆོགས་སམ་ཡང་ན་མཚོན་བྱེད་གང་དུང་གསལ་པར་བྱེད་
པའི་ལུལ་ཡིན། མཐའ་བཞིའི་གོས་ཆེན་ཁ་དོག་དམར་སེར་སྟོན་གསུམ་དེ་ལ་གོང་ག་ཤས་ཟེར་
ཞིང་འཇའ་ཆོན་གྱིས་མཚོན་པ་དང་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱ་ཆུབས་པའི་བརྒྱུད་ལམ་ཉིད་
ཡིན། མེ་ལོང་གི་འོག་ཀྱི་ཆོན་མདོག་གཞན་པའི་གོས་ཆེན་གྱིས་ཐང་སྟོ་ཟེར་བ་ཞིག་བཅོས། ཐང་
གའི་སྟོད་དང་སྟོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་གནས་སུ་གོས་ཆེན་པ་མོས་ཐེམ་སྐྱས་ཟེར་བ་བཅོས་དེ།
དེ་ནི་སྐལ་ལྷན་སྤྱི་ས་པོ་རྣམས་དག་པའི་ཞིང་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཚོན་ནོ། །

ཐང་གའི་སྟོད་དུ་རས་སེར་པོས་ཞལ་ཁེབས་ཟེར་བ་ཞིག་བཅོས་སྟེ་ནས་རྒྱན་ཉི་འོད་དང་

ས་རྒྱལ་སོགས་མི་གཅོད་ནག་ནོག་གི་ཕྱི་མས་མི་གཡོགས་པའི་ཕྱིར་བྱར་དུ་དབྱངས་ཡོད།
དུས་ཆེན་ནས་དགོས་འདོད་སྒྲ་ཆོགས་ལ་བཞེན་ནས་ཞལ་ཁེབས་ཟེར་བའི་རས་དེ་ཐང་གའི་
སྟོད་དུ་མེ་ཉིག་གི་རྒྱན་སོ་རྒྱ་གས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལྷུང་ལྷེ་བ་མིང་། དེ་མིན་ཞལ་ཁེབས་ཀྱི་སྟོད་དུ་
གོས་དམར་པོ་སྒྲ་ཞིང་རིང་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དེར་རྒྱང་གཞོན་ཟེར། དེས་ཐང་གར་རྒྱང་གིས་
མི་གཡོ་བ་དང་ཐང་གའི་མཛེས་རྣམས་མཛོད་ཆེད་ཡིན། གཞན་དུང་ཐང་གའི་གོང་འོག་ཀྱི་
ཤིང་སྒྲ་སོ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱི་མིང་ལ་ཐང་ཤིང་ཟེར་ཞིང་། གོང་སྟོད་ཀྱི་ཤིང་ལ་གོང་ཤིང་དང་
ཞབས་འོག་གི་ཤིང་དེ་ལ་འོག་ཤིང་ཟེར། འོག་ཤིང་གི་སྟེ་གཉིས་སུ་གསེར་དང་། དུལ།
ཐངས། བ་སོ་སོགས་ཀྱིས་ཐང་ཉིག་བཅོས་པ་དང་། དེའི་མིང་ལ་ཕྱིའི་ཉིག་ཀྱང་ཟེར་བཞོ། །
མདོར་ན། ཐང་ག་དེ་མཐོ་སྒང་དུ་འཛོལ་ནས་བྱེད་པའི་ཐོད་པ་ཆོའི་འཛོལ་འདྲ་ཆོས་དང་
ཆོས་ལུགས་དང་མོས་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་ཁྱད་འཕགས་ཅན་གྱི་ཐོན་
དངོས་ཤིག་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་དུས་རབས་༤པའི་དུས་མཇུག་ཀྱི་ཐོད་བཅོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་མིལ་བྱར་ཐོར་ཞིང་
སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་འང་ཕྱོད་གྲུབ་ཆུབས་ཆེན་ཐེབས། དེ་ནས་ལོ་
གཉིས་བརྒྱ་ལྷག་གི་རིང་ལ་གཅིག་ལྟར་གྱི་ཕྱི་ཕྱིད་དབང་མེད་ལ་དགོན་པ་གསར་བཞེད་དང་
ལྷེ་བས་རིས་གསར་གྱིས་ཟེར་བའང་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ལྟ་བུར་བྱས། དེ་ནས་དུས་རབས་བཅུ་
བ་ནས་བཟུང་། མངའ་རིས་དང་མདོ་སྐད་ལུལ་ནས་བསྐྱེད་པའི་མེ་རྟོག་སོས་ཤིང་སངས་
རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་བསྐྱར་དུ་དར་ཞིང་ཐོད་ལུལ་དུ་ལུང་པ་རེ་ལ་སྒྲ་མ་རེ། རྒྱ་མ་རེ་ལ་ཆོས་
ལུགས་རེ་ཞེས་ཐོད་ཀྱི་རིག་གནས་འཕེལ་རྒྱས་ཐང་མེ་ཉིག་མཉམ་བཞེད་དང་མཁས་བརྒྱ་
འབྲན་མྱེད་ཞེས་པའི་དུས་སྐབས་བཟང་པོ་ཐོན། སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་གྱི་པ་ལའི་བོ་རྒྱལ་དང་
ཏཱ་ཐིག་གི་ཕྱ་ཞིབ་རི་མོ། ཁ་ཆེའི་ཕྱིས་རྒྱུན་ལུ་ལུལ་གྱི་ནང་བསྐྱེད་སྐུ་རྒྱལ་སོགས་ཀྱིས་ཐོད་
ཀྱི་རི་མོས་མཚོན་བཅོའི་ག་པའི་གནས་ལ་ལུགས་རྒྱུན་ཆེན་པོ་ཐེབས། ཐོད་ལུལ་དུ་སྐར་
ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་བོ་རྒྱལ་དར་ཞིང་། ཐང་གའི་བོ་རྒྱལ་དེ་འང་བསྐྱེད་པ་ཕྱི་དར་གྱི་འཕྲོས་དང་
བསྐྱེད་ནས་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་མ་ཟད། མཚོན་བྱའི་བརྗོད་དོན་ཡང་ལུན་སུམ་རེ་ཆོགས་
སུ་སོང་། མཚོན་ཐབས་ཀྱང་སྒར་ལས་ཕྱ་ཞིང་ཞིབ་ལ་བརྗོད་ཆགས་པ། ལུལ་བྱ་སོ་སོར་ས་
གནས་མི་འདྲ་བ་དང་འཕྲི་རྒྱན་མི་འདྲ་བའི་ལུགས་ཀྱང་འགའ་ཤེས་བྱུང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ།

དུས་རབས་༡༡པའི་སྐབས་སུ། མཉམ་མེད་ཆེན་པོ་རྩོ་པོ་རྩེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་གདང་འཕྲོས་
སྟོན་པ་རྒྱལ་པའི་འབྲུང་གནས་གཉིས་ཀྱིས་སོལ་བཞེད་པའི་བཀའ་གདམས་པའི་བྱུང་མཐའ་
ཡིས་སྟེ་ཁྲིད་ཀྱིས་དར་འཕེལ་དུ་སོང་བའི་རི་མོའི་ལུགས་དེ་ལ་བཀའ་གདམས་པའི་རི་མོའི་
འཕྲི་ལུགས་ཞེས་བརྗོད།

དུས་རབས་༡༡—༡༢པའི་བར། མངའ་རིས་གྲགའི་ལྷ་ཁང་དཀར་པོ་དང་ལྷ་ཁང་དམར་པོ།
དེ་བཞིན་མཐོ་ལྷུང་དགོན་པ་སོགས་སུ་གྲིས་གནང་ཞིང་མངའ་རིས་དང་གཅོད་སྟོད་དུ་དར་ཁབ་
དུ་སོང་བའི་རི་མོའི་ལུགས་དེ་ནི་ཁ་ཆེ་འཕྲི་ལུགས་དང་ཏཱ་ཐིག་གི་ཞིབ་ཕྱིའི་རི་མོའི་ཁྱད་ཆོས་
འབྱར་དུ་ཐོན་ཡོད། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རི་མོའི་ཕྱིས་རྒྱུན་དེ་ལ་ས་ལྷོགས་ཀྱི་སྟོན་སྐུ་གྲགའི་ལུགས་
ཞེས་གྲགས།

དུས་རབས་༡༣—༡༥པའི་སྐབས་སུ། གཅོད་ལུང་ལུལ་སྟོད་སྐད་བར་གསུམ་དུ་སྒྲ་གཞུག་
ཏུ་བཀྲ་ཤིས་སྟོ་མང་མཚོན་ཆེན་བཞེད་པའི་ལུགས་སོལ་དར་ཞིང་། མཚོན་ཆེན་དེ་དག་གི་

ཁང་མིག་སོ་སོར་མཆོན་བྱེད་ནས་དོན་འདྲ་མཉམ་སྒྲིལ་ཡོད་ཀྱང་མཆོན་བྱེད་རིམ་འོ་
ལུགས་པལ་ཆེར་གཅིག་མཆོངས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་ས་གནས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལག་ལེན་
འབྱར་དུ་ཆོན་ཡོད། རི་མོ་དེ་ཆོ་རྒྱུ་མཆོད་རྟེན་དང་རྒྱལ་ཆེད་པལ་འཁོར་ཆོས་སྟེ། གཙུང་
རི་མོ་ཆེད་མཆོད་རྟེན་སོགས་གྲགས་ཆེ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་ནང་དུ་ལྷ་འི་
བར་དུ་མཇུག་རྒྱ་ཡོད། སྟོན་རྒྱུ་དུ་ལུལ་དེར་ལ་སྟོད་ཅེས་འཛོད་པས་རི་མོ་འི་ལུགས་པལ་དང་ས་
ལྷགས་ཀྱི་སྟོན་པལ་སྟོད་རྒྱ་ཆལ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

དུས་རབས་༡༤པའི་སྐབས་སུ་སྐུ་སྤྱོད་པའི་ས་ཆའི་ལྷ་མོས་མཁས་ཅན་རི་ཁ་བ་བྱ་བས་
ཕྱི་ལྷ་སྐང་ལུགས་ཞེས་པའི་རི་མོ་འི་ལུགས་ཤིག་གསར་དུ་བཏོད་ཅིང་ས་ཆ་དེ་ནས་རིས་
བཞིན་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་དུ་དར་བྱུང་། རི་མོ་འི་ལུགས་དེ་ནི་མོད་རང་གི་ཐུན་མིན་
ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་འདྲི་ལུགས་ཐོག་མ་ཉིད་ཡིན།

དུས་རབས་༡༥པའི་མཇུག་ཀྱི་གཙང་སྟོད་ཕྱི་ལྷ་སྐང་པའི་ལུགས་རྒྱ་ན་འཛིན་པ། ལྷ་
བཅོ་མཁས་ཅན་རྣོ་བ་བཟ་གིས་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ལ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྟོན་མ་གཉིས་བྱུང་སྟེ།
སྟོན་གསུམ་ཡོང་བའི་སྐབས་སྟོན་གྲུབ་རྒྱ་མཆོད་དང་གོང་དཀར་གོང་སྟོད་ནས་ཡོང་བའི་
མཁུན་བཅེ་ཆེན་མོ་ཡིན་ལ། སྐབས་སྟོན་གྲུབ་རྒྱ་མཆོས་དུས་རབས་༡༦པའི་དུས་མཇུག་ཏུ་
སྐབས་འདྲི་ལུགས་གསར་བཏོད་བྱས་ཤིང་། མཁུན་བཅེ་ཆེན་མོས་མཁུན་བཅེ་ལུགས་ཞེས་
གསར་བཏོད་བྱས་སོ། །

དུས་རབས་༡༦པའི་སྐབས་སུ། ཀམ་བག་འབར་བཅུད་པའི་ཀམ་པ་སྐུ་ཐེང་བཅུད་པའི་བསྟོད་
རྟེན་འཛིན་སྐུ་ལ་དུ་གྲགས་པའི་རི་མོ་འི་མཁས་ཅན་ནས་མཁའ་བཟ་གིས་ཀྱིས་སྐར་མེས་
ལུགས་གསར་བཏོད་བྱས་ཤིང་། དེ་ཆེས་ཆོས་བཟ་གིས་དང་ཀར་གོང་ཀམ་བག་གིས་བྱ་
བའི་རི་མོ་འི་ལུགས་ཆལ་ལ་འབྲུན་ཆུ་བལ་བཞུགས་གཉིས་ཀྱིས་སྐར་མེས་ཀྱི་ལུགས་རྒྱུད་དར་སྟེ་ལ་
མཛད།

དུས་རབས་༡༧པའི་དུས་འགོར། གཙང་བཟ་གིས་ལྷན་པོའི་མིར་ཐོག་དབར་པོ་གཙང་
བསྐལ་སྐུ་ཆོས་དཀྱིངས་རྒྱ་མཆོས་སྟོན་ཀྱི་སྐབས་ཐང་མེས་རྒྱུན་ཀྱི་མང་གཞི་ཐོག་སྐུ་གསར་
ཀྱི་འདྲི་ལུགས་གསར་བཏོད་བྱས།

དུས་རབས་༡༨པའི་ནང་ཁྲ་བྱང་བཟ་གིས་འཕྲེལ་དུ་བཟ་གིས་སྟོ་མང་གི་ཆོས་ལྷེ་ཆེན་
པོ་ཕྱག་བཏར་པའི་ཆེ། དབུས་ཚྭ་གསུམ་ནས་བདེ་ཆེན་གསར་སྐྱུགས་མཁའ་པའི་དབུ་ཆེན་ཆེ་
འཕེལ་ཞུ་བ་མེས་འབྱར་ཀྱི་རྒྱ་ཆལ་ལ་མངའ་བཞེས་པའི་མཁས་དབང་ཞིག་ཡོད་པ་གདན་
བྱངས། ཁོང་གིས་སྟོན་མཁའ་པོ་བསྐྱེད་ཀྱི་མདོ་སྐད་ཁྲ་བྱང་དང་དེ་བཞིན་ས་ཆར་རི་མོ་འི་
ལུགས་དར་འགོ་རྒྱགས།

མོད་ཀྱི་ཐང་གའི་རྒྱ་ཆལ་དེ་མོད་བཅན་པོ་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ནས་སྟོན་བཏོད་པ་ནས་
བརྒྱུད། བཞུན་པ་ཀྱི་དར་ཀྱི་སྐབས་སུ་དར་བྱུང་། ས་སྐུའི་དུས་སྐབས་སུ་ཕྱི་རོལ་ལུལ་
ཀྱི་རི་མོ་འི་ལུགས་དང་མཉམ་འདྲེས་ཡག་པོ་བྱུང་། བག་མོ་བྱ་བའི་སྐབས་སུ་འཕེལ་རྒྱས་
ཆེས་ཆེར་སོང་། དག་འཕྲན་པོ་བྱང་གི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་དབང་ལྷ་པའི་ཐུགས་འཛིན་འོག་
མཛེས་སྐྱུག་བཞིན་ཉམས་སྒྲན་པའི་པོ་བྱང་པོ་རྒྱ་ལ་གསར་བཞེད་ས་དང་ལུགས་འབྲུབ་བྱུང་
བ་དང་མཉམ་དུ་ཐང་ག་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་མོད་ཀྱི་མེས་འབྱར་ཀྱི་བཅོ་སོགས་ཀྱི་དང་
ལྷགས་ཡོངས་ནས་དར་བྱུང་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།

གསུམ་པ། ཐང་གའི་རྒྱ་ཆལ་ཀྱི་མཆོན་ཐབས།

ཕྱི་ཆོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གོ་སྐོར་འགྲེལ་དང་བསྐྱར་ནས་མོད་ཀྱི་ཐང་གའི་རྒྱ་ཆལ་དེས་
ཕྱི་རོལ་ལུལ་ཀྱི་རྒྱ་ཆལ་ཀྱི་ཉིང་བཅུད་དག་བསྐྱེད་ལེན་བྱེད་པས། ཐང་གའི་རྒྱ་ཆལ་དང་། ནང་
དོན་མཆོན་ཐབས། མཛེས་དཔྱད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས། བཅོ་རྒྱལ་སོགས་གང་ཅིའི་ཐང་ལ་ཁྱད་ཆོས་
དང་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་གང་མང་བྱུང་ཡོད་དེ། དེར་རྒྱ་ཆའི་བཞེད་སྟོན་དང་བཞེད་བྱ་མཆོན་བྱེད་
གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པའི་ཕྱི་ན་མེས་ཐང་དང་བཅོས་ཐང་བཅས་པལ་ཆེར་རིགས་གཉིས་ཡོད།

གཅིག་པུར་རྒྱལ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་མེས་ཐང་།

མེས་ཐང་ནི་འགས་པ་དང་རས། དར་གོས། སོག་བྱ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཏོར་རྒྱ་སྒྲ་
ལྷ་དང་སྟེ་དེོས། རིན་པོ་ཆེ། དེ་བཞིན་ཐང་སྐྱུགས་སོགས་ཀྱིས་ཆོན་བྱས་ཏེ་མེས་པའི་རི་
མོ་ལ་ཐེང་། མེས་ཐང་ནི་མོད་ཀྱི་ཐང་གའི་རྣམ་པ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་ལ། མཆོན་སྟེངས་ཕུན་
སྐུ་ཆོགས་པོ་ཡོད་དེ། ཁ་དོག་སྒྲ་ལྷའི་ཆོན་གདན་སྟེང་དུ་བཅད་རྒྱབ་ཏེ་མེས་པའི་ཐེང་བ་
དང་། ཡང་ན་གསེར་ཀྱིས་བཅད་རྒྱག་ཅིང་ཆོན་མདོག་གཞན་པས་མདངས་བྱས་པའི་ཐང་
གའི་རིགས་ལ་འབྲེལ། ཆོན་གདན་དེ་ལ་ནག་ཐང་དང་དམར་ཐང་། སྟོ་ཐང་། གསེར་ཐང་།
དབུལ་ཐང་སོགས་རྣམས་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཁྲོད་ནག་ཐང་གི་ཆོན་མདངས་ལྷག་པར་དུ་
མ་ཐུག་ཅིང་བཞེད་པ་བབ་ཆགས་པས་རོ་མཆར་ཅན་ཀྱི་མཛེས་ཉམས་ཤིག་མཛོན་ཡོད།
གསེར་བཅད་ཀྱི་ཐ་ཞིབ་དམ་སྟོད་ཆད་དང་རན་ཞིང་། ཁྲོ་མོའི་རིགས་དེ་ཐིག་ཅིང་བཞེད་པ་
ཞི་བའི་རིགས་རྣམས་འཇམ་ཞིང་ཕྱིན་ཆགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན། ལྷ་རིས་མཁས་པ་དག་གི་
མིར་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་བྱུང་ཆུབ་ཡོད་པས་བཅད་ལྷ་མོའི་རིགས་ཆེ་ཤིང་ལས་བཟས་ན་འང་
ཕྱར་ཅི་རེ་རིགས་ལ་ཐོར་མཛོད་བྱུག། དེ་མིན་གཟབ་ནན་ཀྱི་ཆོན་སྟོར་ལག་རྒྱལ་སོགས་
ལས་ཐོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱར་ཀྱི་ལྷ་རིས་བཅོ་རྒྱལ་འདྲེའང་ཕྱི་ལྷའི་རྣམ་པ་དང་ནང་གི་ཉམས་
འགྱུར་གཉིས་འཛོམས་ཀྱི་རྒྱ་ཆལ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤིས་ལྟུག། ཐང་གའི་བཅོ་རྒྱལ་དེ་འདྲ་ཞིབ་
ཆོགས་པས་མི་རྣམས་ཀྱི་དག་འབྲས་སུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་དང་ཐོབ་བཞིན་ཡོད།

གཉིས། རྣམ་པ་སྒྲ་མང་གི་བཅོ་རྒྱལ་ལས་ཐོན་པའི་ཐང་ག།

མོད་ཀྱི་ཐང་གར་རྒྱ་ཆལ་དང་བཅོ་སྟེངས་ཀྱི་སྟོན་པའི་གསུམ་མང་པོ་ཡོད། གོང་དུ་
བཤད་ཐིག་པའི་མེས་ཕྱུང་དེ་གཞན་པ་པལ་ཆེར་ས་གནས་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ལག་རྒྱལ་དང་
མཉམ་འབྲེལ་བྱེད་ནས་དར་གོས་དང་རས། སྤང་བལ། གོ་བགས། ལུ་ཏིག་སོགས་རྒྱ་ཆལ་
མིན་ཀྱིས་བྱས་དང་། རྒྱུར། འཆེས། ཐ་བཏར་པ། གཙགས་དུ་བ་སོགས་ཀྱི་ལག་རྒྱལ་ལ་
བཞེན་ནས་བཅོས་པའི་ཐང་གའི་རིགས་སྟེ། གཙོ་བོ་གཙགས་དུ་བ་ཐང་ག། ཐགས་དུ་བ་ཐང་ག།
གོས་དུ་བ་ཐང་ག།སོགས་བཟ་གིས་པའི་རི་མོ་དང་མི་སྐུའི་སྟེང་བཞུན་དག་ཆོན་མདོག་སྐུ་ལྷའི་
གོས་ཆེན་ཀྱིས་བྱས་ཤིང་མེ་མེ་བཞིན་ཐགས་ཤིས་ཀྱི་རོས་སུ་རྒྱུར་བ་ཡིན་པས་གཙགས་
སྐྱུག་ཐང་གའམ་ཐེང་། དུ་དུང་སྟེན་ཐང་ག་དམར་ཐང་སོགས་ཀྱང་ཡོད། འདི་དག་ནི་གསར་
བྱུང་གི་བཅོ་སྟེངས་ཡིན་ལ། དེས་མོད་ཀྱི་སྟོན་ཐང་གའི་མཆོན་ཐབས་དང་མཛེས་
དཔྱད་ཀྱི་ནང་དོན་ཕུན་སུམ་ཐེ་ཆོགས་སུ་བཏར་ཡོད།

བཞི་པ། ཐང་གའི་བཞོད་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ།

མོད་ཀྱི་ཐང་གའི་བཞོད་དོན་ཐང་ལ་སྒྲ་མང་ཞིང་། ལོ་རྒྱས་རིག་གནས་མཆོན་པའི་ཐང་

